

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 104

30 квітня 2024 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

30 квітня 2024 року

Вип. 104

Збірник наукових праць

Переяслав – 2024

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2024. Вип. 104. 178 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В. П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Гузун А. В. – кандидат біологічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук (відповідальний за випуск)

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А. А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш. С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

©Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

©Рада молодих учених університету

ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Наталія Мойко, Максим Мороз

БІОТЕХНОЛОГІЯ. ГЕННА ІНЖЕНЕРІЯ.

ГЕНЕТИЧНІ ХВОРОБИ ТА МЕТОДИ БОРОТЬБИ З НИМИ

5

Оксана Мондич

ВПЛИВ КИШКОВОЇ МІКРОБІОТИ НА ЖИТТЄВІ ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ

7

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ / ТУРИЗМ И РЕКРЕАЦИЯ

Olga Volodko, Maria Bludova, Anna Berezka

CURRENT STATE AND PROSPECTS FOR THE DESIGN OF ENVIRONMENTALLY FRIENDLY ACCOMMODATION FACILITIES

11

Салтанат Ескендірова, Аруана Акишева

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ГЛЭМПИНГА В КАЗАХСТАНЕ

13

ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА

Айжан Ахметшарипова

КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ САЛАСЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК САЯСАТ

17

Анастасия Кихоял, Оксана Беда

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЛИЗИНГА И КРЕДИТА

21

Ірина Стемковська

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ІНЖИНІРИНГ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

26

Валерий Шершун, Оксана Беда

ДЕПОЗИТНАЯ ПОЛИТИКА И ЕЕ РОЛЬ В ОБЕСПЕЧЕНИИ

УСТОЙЧИВОСТИ ВС «VICTORIABANK» S.A.

29

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ / МЕНЕДЖМЕНТ И МАРКЕТИНГ

Анна Багмет

АНАЛІЗ РОЛІ БІБЛІОТЕК У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ

ОСВІТНІХ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ

34

Дмитро Боярчук

МИСТЕЦТВО УСНОГО ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ

36

Дмитро Гордій

АНАЛІЗ ВПЛИВУ БІБЛІОТЕК НА РОЗВИТОК ГРОМАД

ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

39

Роман Кваснюк

СЛУЖБОВІ ЛИСТИ ТА ЇХ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ

42

Юлія Кораб

ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ

44

Назар Прохватилов

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АВТОМАТИЗАЦІЇ

ТА ОПТИМІЗАЦІЇ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ:

ПЕРЕВАГИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

47

Тетяна Шишко

МІЖСОБИСТІСНІ КОНФЛІКТИ В КОМАНДІ:

ПРИЧИНИ ТА СТРАТЕГІЇ ВИРІШЕННЯ

50

ЖУРНАЛІСТИКА / ЖУРНАЛИСТИКА

Nazerke Zhassaral

NAVIGATING MEDIA CONVERGENCE: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR MEDIA COMPANIES IN KAZAKHSTAN

54

ПОЛІТОЛОГІЯ / ПОЛИТОЛОГИЯ

Жасұлан Байкенов, Сакен Мажинбеков, Назира Танкиш

САЯСИ ПРОЦЕСС АЯСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ

ҰЛТТЫҚ МҮДДЕЛЕРІ

58

ПЕДАГОГІКА / ПЕДАГОГИКА

Елнұр Берікалдіев

АРАЛАС ОҚУ ОРТАСЫНДАҒЫ ЖАППАЙ АШЫҚ ОНЛАЙН КУРСТАР 62

Катерина Волохата, Тетяна Єлісєєва

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 66

Олександр Кальнік

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 69

Олена Карловас

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВА МОВНОГО НАВЧАННЯ 73

Римма Кінас, Оксана Вільхова

РОЛЬ БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 75

Ірина Попова, Анастасія Роціна

ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИМУШЕНОМУ
ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ ЗВО 78

Ярослав Рябчун

САМОМЕНЕДЖМЕНТ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ 81

Жанар Саймбетова, Майра Джунисбекова

КӨРКЕМ ЕҢБЕК САБАҚТАРЫНДА ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ИДЕЯНЫҢ
КОМПОЗИЦИЯЛЫҚ ЗАҢДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ 85

Жанар Саймбетова, Майра Джунисбекова

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ МАМАНДЫҚТАРДА БІЛІМ АЛАТЫН СТУДЕНТТЕРДІҢ
КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ (ЕҢБЕК ТЕХНОЛОГИЯСЫ ЖӘНЕ
КӘСІПКЕРЛІК МҰҒАЛІМІН ДАЯРЛАУ МАМАНДЫҒЫ НЕГІЗІНДЕ) 87

Жанар Саймбетова, Жамила Ерназарова

ДИЗАЙНЕРЛІК БІЛІМ БЕРУДЕ КОМПОЗИЦИЯ ЭЛЕМЕНТТЕРІНІҢ
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ИДЕЯСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ 89

Олена Сучок

ВПЛИВ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ НА РОЗВИТОК
ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ШКОЛЯРІВ 92

ПСИХОЛОГІЯ / ПСИХОЛОГИЯ

Яна Губарева

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ САМОГУБСТВ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СЕРІАЛУ «13 ПРИЧИН ЧОМУ» 94

Тетяна Кузуб

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ
СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ 96

Галина Нєвєйкіна

ТРАВМУЮЧИЙ ВПЛИВ БУЛІНГУ НА СТАНОВЛЕННЯ
ТА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ 100

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ / ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Василь Богуш

РОЗРОБЛЕННЯ ВЕБСАЙТУ ДЛЯ СЕРВІСНОГО ЦЕНТРУ
З РЕМОНТУ ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ 103

Роман Воронін, Оксана Білобородько

ВИКОРИСТАННЯ IDENTITY FRAMEWORK ДЛЯ АВТОРИЗАЦІЇ ТА
АВТЕНТИФІКАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ У КЛІЄНТ-СЕРВЕРНИХ ВЕБЗАСТОСУНКАХ 107

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ /
ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ

Анастасія Васильєва

ЗАСОБИ ОЗДОРОВЛЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 112

<i>Олександра Ващенко, Дар'я Свистун</i> БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ КРАЇНИ	114
<i>Лариса Індиченко, Анісія Кравченко</i> ОЗДОРОВЛЕННЯ РІЗНИХ СИСТЕМ ОРГАНІЗМУ МОЛОДІ ЗА ДОПОМОГОЮ КЕНГУРУ АЕРОБІКИ	117
<i>Артем Кальмус</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ ЗАВДЯКИ ТРЕНАЖЕРАМ	119
<i>Лев Кравченко</i> ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПЛАВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ	124
<i>Юлія Краєва</i> БАДМІНТОН ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ	126
<i>Ксенія Кудрявцева, Людмила Станкевич, Уляна Катерина</i> ВПЛИВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ НА ФІЗИЧНИЙ СТАН ЖІНОК ПЕРШОГО ЗРІЛОГО ВІКУ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	130
<i>Анастасія Радовенчик, Юлія Краєва</i> ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ РУХОВИХ НАВИЧОК ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	135
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ / ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ	
<i>Діана Малахова</i> НЕОЛОГІЗМИ ВІЙНИ	139
<i>Шахсанем Оразымбетова</i> ЦВЕТОЛЕКСЕМЫ, ХАРАКТЕРИЗУЮЩИЕ ВНЕШНОСТЬ ЧЕЛОВЕКА В КАРАКАЛПАКСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ	142
<i>Людмила Приблуда</i> ПРОБЛЕМА КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ В ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ ЯК ЧИННИК ЗНИЖЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ	145
<i>Тетяна Шиляєва</i> ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	148
ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ / ФИЛОСОФСКИЕ НАУКИ	
<i>Ulbosin Kurbanbayeva</i> GLOBAL EKOLOGIK VAZIYATLARNING IJTIMOIIY-FALSAFIY Tahlili	152
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО / СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	
<i>Гульзада Даулетмуратова, Хамра Нуралиев</i> ПРЕДСТАВЛЕННОСТЬ ОТДЕЛЬНЫХ ГРУПП ПОЧВЕННОЙ МИКРОФЛОРЫ ПОД ПОСЕВАМИ ТОМАТА В УСЛОВИЯХ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН	155
ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ / ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ	
<i>Орлен Курманбек, Абдрахман Байгазанов, Марат Куйбагаров, Эльмира Абдуллина</i> ИНФЕКЦИОННЫЙ КЕРАТОКОНЪЮНКТИВИТ КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА, ВЫЗВАННЫЙ MORAXELLA SPP. В АБАЙСКОМ РАЙОНЕ ВОСТОЧНОГО КАЗАХСТАНА	159
ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ / ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ. ТРАНСПОРТ	
<i>Makhamedkali Kenzhekhojayev, Polatbek Seitpanov</i> PHYSICO-MECHANICAL INDICATORS IN WAFFLE PRODUCTION USING SORGHUM FLOUR	162
<i>Ірина Попова</i> АНАЛІЗ ПАРАМЕТРІВ ОБМОТОК ДИНАМІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПРИ НЕСИМЕТРІЇ	167
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ	170

в сім'ї розширюється кругозір особистості, вона отримує перші уроки життя у соціумі, які створюють основу для набуття власних переконань, норм і принципів поведінки. Перспективами подальших наукових розвідок у цьому напрямку можуть бути дослідження профілактики стресових станів у дітей як наслідків батьківської неувagi та асоціальної поведінки у європейських країнах.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л. Соціалізація дитини в родині. *Дошкільне виховання*. 2020. №3. С. 3–5.
2. Психологія сім'ї: Навч. посібник / за заг. ред. В. Полішука. 2009. С. 76-81.
3. Седих М. Психологія взаємодії систем: «Сім'я» та освітні інституції. 2008. С. 30-35.

УДК 378.147:37.013.42

*Ірина Попова, Анастасія Роціна
(Мелітополь, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИМУШЕНОМУ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ ЗВО

Розглянуті проблеми, які виникли в організації дистанційного освітнього процесу здобувачів-енергетиків у воєнний час. Розкриті особливості, складності, умови та проблеми організації освітнього процесу в ситуації вимушеного дистанційного формату навчання. Сформульовані висновки і рекомендації.

Ключові слова: дистанційне навчання, синхронний та асинхронний режим навчання, комунікації.

Успішна реалізація освітнього процесу залежить від пошуку нових підходів при навчанні здобувачів, ефективних педагогічних та інформаційних технологій для забезпечення якості освіти на всіх рівнях. Сучасна освіта під впливом пандемії COVID-19, науково-технічного прогресу та інформаційного буму, вже тривалий час перебувають у стані безперервного організаційного реформування та переосмислення усталених психолого-педагогічних цінностей [1, с. 252].

В країні з'являється затребуваність у розробленні основних підходів і принципів формування, розвитку й удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій. А викладачі мають і повинні розробляти й удосконалювати методичне забезпечення занять (лекційних, лабораторних, практичних), удаючись до новітніх технологій [2, с. 240].

В умовах воєнного стану на перший план вийшла цифрова освіта, в якій використовують комп'ютерну техніку, комунікаційні мережі та інших інформаційних технологій на основі сучасних освітніх поглядів та теорій.

Цифрова освіта має свої переваги: вона є інтерактивною, ефективною, відкритою, гнучкою та мобільною. Але є і проблеми розвитку цифрового освітнього середовища:

- відставання побудови цифрових навчальних ресурсів від потреб освітньої практики; різний, а іноді недостатній рівень інформаційної грамотності викладачів;
- необхідність технічної адаптації та якіснішого обслуговування інформаційно-комп'ютерних ресурсів закладів системи загальної освіти відповідно до нових вимог цифрового навчального середовища;
- навчання та технології не є глибоко інтегрованими [3].

Є ще одне питання до дистанційної (цифрової) форми освіти: при цифровій освіті виникає проблема для здобувача вищої освіти опанувати практичними навичками, недосяжними в онлайн форматі, і можливому у очному форматі навчання, що під час війни важко здійснити.

Під час пандемії COVID-19 у 2020-2021 роках, коли ЗВО перейшли на дистанційне навчання здобувачів, викладачі набули значного практичного досвіду. Виявилось, що сучасний рівень розвитку комп'ютерної техніки та різноманіття програмного забезпечення надає широкі можливості для підвищення ефективності і якості процесу навчання і контролю за самостійною роботою здобувачів. Але в умовах воєнного стану використання комп'ютерних технологій значно ускладнює неякісний або взагалі відсутній інтернет під час воєнних дій або окупації території.

В роботі поставлена задача виявити особливості, складності, умови та проблеми організації освітнього процесу в ситуації вимушеного дистанційного формату навчання.

І все ж, дистанційне навчання – одна із головних форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом із розвитком інтернет-технологій, і на сьогодні має чіткі характерні ознаки, принципи і певні методичні напрацювання.

Головною умовою дистанційного навчання є доступ до інтернету, технічне забезпечення (комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон тощо) в усіх учасників освітнього процесу, а також володіння педагогами технологіями дистанційної освіти [2, с. 241].

Виклики сучасного суспільства, зокрема воєнний стан в Україні, вносять свої корективи в систему дистанційної освіти. Вона стає більш затребуваною, зростає актуальність проблем, пов'язаних з організацією навчання різних вікових груп здобувачів освіти, з вибором інтернет-платформ для організації освітньої діяльності здобувачів [4, с. 251].

Дистанційне навчання може здійснюватися в синхронному режимі під час конференцій на лекційних або лабораторно-практичних заняттях та асинхронному режимі при роботі здобувачів та викладачів на освітньому порталі університету, на якому по кожній дисципліні розміщені робоча програма дисципліни, навчально-методичне забезпечення дисципліни (навчальний посібник з дисципліни, навчальний посібник до лабораторних робіт з дисципліни, методичні вказівки до лабораторних занять, де вказано завдання для домашньої самостійної підготовки і критерії оцінювання лабораторних робіт, методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів, форми звітів для лабораторних робіт, конспект лекцій тощо [5, с. 286].

Дистанційне навчання здійснюється з використанням електронних освітніх платформ (Google Workspace, Google Classroom, Нові Знання, HUMAN.UA) і комунікаційних онлайн сервісів та інструментів (Zoom, Skype, Team, базові сервіси Google: Gmail, Календар, Meet, Jamboard, Chat, Hangouts, YouTube та інші). Це спонукає викладачів, в першу чергу, до застосування на практиці вміння створювати навчальні матеріали засобами Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Google-документів, по-друге, розвитку свого педагогічного досвіду з використанням інформаційних технологій; по-третє, візуалізації теоретичного матеріалу і практичних завдань за допомогою засобів технології мультимедіа; зберігання освітньої інформації, організації доступу до неї для учасників освітнього процесу, контролю результатів навчання; упровадження інформаційних технологій у освітній процес та методичну роботу за допомогою технологій дистанційного навчання [2, с. 172]. Під час, так званого, асинхронного режиму відбувається взаємодія (спілкування) між суб'єктами (здобувачами та викладачами) дистанційної форми навчання. В цьому режимі учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо. Інша річ синхронний режим, коли взаємодія між здобувачами і викладачами дистанційного навчання, що одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі, за допомогою засобів аудіо-, відео конференції [4, с. 250].

Під час дистанційного навчання виникає декілька проблем. Перша проблема, це неможливість комунікації у звичному режимі: між викладачем і здобувачем, здобувачів між собою. Адже, за умов традиційного очного навчання відбувається постійна комунікація (вербальна й невербальна), під час дистанційного навчання соціальна комунікація зменшується, її невербальна частина майже зникає. Друга проблема – це як організувати комунікацію між здобувачем і викладачем, здобувачів між собою під час синхронної онлайн-

зустрічі, а також якою має бути віртуальна навчальна комунікація в асинхронному режимі, щоб вона не займала весь вільний час викладача і здобувачів. Це далеко не повний перелік проблем, з якими стикаються під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану.

Складність організації онлайн навчання залежить від багатьох факторів: наявності матеріально-технічної бази, ергономічних можливостей, соціально-психологічних аспектів. Наразі необхідно враховувати чинники безпеки здобувачів та викладачів, особливості діяльності ЗВО в умовах воєнного стану.

Проблеми технічного та ергономічного характеру пов'язані з:

- відсутністю або обмеженим доступом до індивідуальних технічних засобів навчання (під час переміщення залишили ноутбук, планшети вдома; техніка знаходилась у будівлях, що були пошкоджені; велика кількість користувачів у сім'ї, укрітті або хостелі, які одночасно навчаються та працюють дистанційно);

- обмеженим доступом до інтернету або, взагалі, відсутність інтернет-зв'язку; швидкість Wi-Fi роутерів може бути лімітованою; відсутність Wi-Fi точок у деяких укріттях);

- відсутність або неможливість облаштування комфортного місця для навчання (відсутність тихого та комфортного робочого місця для навчання; перебування у багатолюдному місці; наявність перебоїв з освітленням).

В таких випадках, для вирішення існуючих технічних проблем можна запропонувати, наприклад, навчання в асинхронному режимі, тобто надавати можливість прослуховувати навчальні матеріали та виконувати завдання, коли будуть усі необхідні умови для цього. У такому випадку здобувачам вищої освіти буде зручно робити самостійну роботу по відеозапису. Тим не менш, ми стикнулися з тим, що просте розширення масштабів сформованих форм організації самостійної роботи студентів в умовах, що змінилися, належних результатів не дає. Виникли проблеми, пов'язані з різними рівнями готовності студентів до самостійної роботи, з мотивацією студентів, вибором оптимальних методів самостійних занять [5, с. 284].

Однією з перешкод саме синхронного навчання може стати перебування дітей у країнах, що знаходяться у різних часових поясах. Тому саме для цієї категорії учнів теж краще запропонувати асинхронний режим або навчання за індивідуальним планом. Самостійне опанування здобувачами матеріалу обов'язкових дисциплін під час дистанційного навчання в умовах війни має свої особливості. Викладач, як правило, ділить теоретичний матеріал дисципліни на логічні тематичні блоки. Разом з тим викладач повинен надати здобувачам чіткі інструкції-рекомендації щодо опанування кожного блоку матеріалу та критерії для самостійного оцінювання результату (тестові завдання), скласти графіки вивчення дисципліни, оптимізувати об'єм самостійної роботи. Це допоможе здобувачам навчатися самостійно.

Важливо пам'ятати, що самостійна робота повинна мати чітке матеріальне втілення – продукт. Це може бути таблиця, графіки, діаграми, низка виконаних вправ або завдань тощо. Завдання можуть стосуватися як усього обсягу матеріалу (блоку), так і його частини. Викладачі, не дивлячись на війну, повинні контролювати навчальні досягнення здобувачів в процесі вивчення обов'язкових дисциплін. Для цього викладачам варто розробити завдання для діагностики, наприклад, тестові завдання. Зробити це педагоги можуть, добираючи завдання за темами лекційних, лабораторно-практичних занять та очікуваними результатами [5, с. 287]. Вся навчальна, методична робота викладача націлена на отримання здобувачами інтегральних, загальних та фахових компетентностей з дисципліни, що робить діяльність викладача ще більш складною і відповідальною. Викладач з власного досвіду знає, які складності можуть виникнути у здобувача при вивченні тієї, чи іншої теми

Організація якісного масового дистанційного навчання в умовах воєнного стану – складна, надважка, кропітка систематична робота викладача щодо впровадження й удосконалення сучасних технологій дистанційного навчання. Роль викладача в умовах дистанційного навчання стає більш складною, бо він використовує не тільки сучасні засоби інформатизації та комунікації, але і розробляє методики використання засобів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Ребенок В.М., Ющенко А.П., Коваль О.Ю. Педагогічні умови професійної підготовки майбутніх викладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій під час вивчення спеціальних дисциплін. *Педагогічні науки: реалії та перспективи: Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*, 2022. Серія 5. № 86. С. 170-174. URL: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.32>
2. Попова І.О., Ковальов О.В. Інформаційно-комунікаційні технології в процесі підготовки фахівця з електроенергетики при дистанційному навчанні. *Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXII Міжн. наук.-практ. форуму*. 5-7 жовтня 2021 р.: у 2 т. Львів: ННБК «АТБ», 2021. Т. 2. С.238-241
3. Попова І.О., Попрядухін В.С., Коваль О.Ю. Компетентнісний підхід у підготовці здобувачів в період дистанційного навчання в процесі вивчення теоретичних основ електротехніки. *Педагогічні науки: реалії та перспективи: Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*, 2022. Серія 5. № 86. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.32>.
4. Попова І.О., Курашкін С.Ф., Попрядухін В.С. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій при дистанційному навчанні для подолання наслідків пандемійного періоду. *Удосконалення навчально-виховного процесу в закладах вищої освіти: Зб. наук.-метод. праць ТДАТУ*. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. Вип. 24. С.248-252.
5. Попова І.О., Квітка С.О., Чаусов С.В. Наукова діяльність студентів-енергетиків для покращення підготовки до професійної діяльності *Modern ways of solving the latest problems in science: The XXXVII International Scientific and Practical Conference «Modern ways of solving the latest problems in science»*, September 20 – 23, 2022, Varna, Bulgaria. С. 281-287.

УДК 37.015:005

Ярослав Рябчун
(Остер, Україна)

САМОМЕНЕДЖМЕНТ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

У роботі на основі теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури розглянуто складові ефективного менеджменту педагога, розроблено методичні рекомендації з упровадження технологій самоменеджменту у навчальну практику.

Ключові слова: педагогічний самоменеджмент, технології самоменеджменту.

Based on the theoretical analysis of psychological and pedagogical literature, the work examines the components of effective teacher management, develops methodological recommendations for the introduction of self-management technologies into educational practice.

Key words: pedagogical self-management, self-management technologies.

Тенденції змін, що відбуваються в сучасному світі, потребують від сучасного фахівця таких знань, умінь і навичок, які б давали можливість людині миттєво реагувати на зміни середовища, з одного боку, а з іншого – змогу витримувати морально-психологічний і соціально-культурний натиск соціуму. Уміння самоорганізувати себе є нагальною потребою компетентного фахівця, основою його успішної професійної діяльності, запорукою особистісного зростання. Особливо це актуально в умовах сучасної війни. Тим паче, що подібні навички можуть знадобитися і у інших сферах діяльності людини. Саме для цього покликаний самоменеджмент як цілеспрямоване та послідовне застосування наукових методів і практичних прийомів менеджменту для свідомого управління власною кар'єрою та особистим життям. Головна мета самоменеджменту полягає у тому, щоб максимально використовувати власні можливості, свідомо керувати ходом свого життя, долати перешкоди як у професійній, так і в особистій сфері, досягати успіху найефективнішим шляхом. При